

dem. Derfom Fællesforsatningen derimod bliver til under folkelig Medvirkning, da troer jeg, man let vil overbevise sig om, at et Normalbudget ikke er nødvendigt for at sikke mod Forurettelse. Det forekommer mig, at et Normalbudget vil forstyrre vor hele materielle Udvikling. Det vil nødvendigviis sætte Udgifterne meget høit (No. 1). Dette er nødvendigt; naar Regjeringen alene skal affatte det, saa vil den være nødt til at sætte Udgifterne meget høit, og saa ville Indskrænkninger, ikke blot i disse, men ogsaa i Skatter og Afgifter, for en lang Tid blive gjort umulige. For evig Tid synes et Normalbudget mig at være urimeligt; for en længere Tid vil det efter min Mening virke skadeligt, og for ganske kort Tid, for 5 eller 10 Aar, vil det være ganske ligegyldigt. Man modsagde mig, da jeg gjorde opmærksom paa, at Normalbudgettet vil blive sat høit. Jeg vil gøre opmærksom paa, at for næste Finantsaar ere Udgifterne til Krigsministeriet beregnede til omtrent 5 Millioner Rd.; jeg vil henstille, hvilken Indskydelse man troer, det vilde have, hvis en saadan Sats blev optaget i Normalbudgettet, og enten Drefundstøden med Tiden saldt bort eller andre vigtige Indtægtskilder stoppedes for os. Jeg troer at det vilde virke meget forstyrrende. Hvad angaaer Kongevalg, da har jeg ikke en saadan Skræk for dem, som mange Medlemmer havde i 1848; men jeg troer dog, at naar man skal gribe til Kongevalg, saa maa man helst sammensætte et eget Kammer af Kongevalgte. Derved komme de til at udøve den selsamme udjævrende, forsonende og mæglende Indskydelse, og de forvanske ikke Udtrykket af Folkemeningen, naar denne udtaler sig i et andet Kammer.

Jeg skal hermed slutte, idet jeg altsaa erklærer, at jeg vil stemme for Adressen, men at jeg kun gjør det under den Forudsætning, at det ærede Ting fastholder den Deel af § 5 i den hvilende Grundlovsbestemmelse, som gaaer ud paa, at Fællesforsatningen bliver til ved folkelig Medvirkning.

Monrad: Det er nu fem Aar, siden den ærede Taler, der nu satte sig, hørtes i denne Sal, og det forekommer mig ogsaa, at man i

hans Tale vil finde Meget, der staaer som et Bindeled imellem den Tidperiode, da han sidst talte, og den, der nu er forhaanden, og der mere er at betragte som historisk end som politisk. Jeg finder mig saameget mere foranlediget til udtrykkeligt at fremhæve dette, som jo den ærede Taler endte med at sige, at han dog vilde stemme for Adressen, altsaa ogsaa for de deri udtalte Anskuelser og den hele Mening, hvori Adressen bliver indgivet, og altsaa gaae fremad med os Andre til det samme Maal. At der bag denne Samstemning kan ligge en Mangfoldighed af forskellige Opfattelser, navnlig af den forbigangne Tid, er jo Noget, der falder af sig selv. Jeg troer ikke, at naar man vil betragte Spørgsmaalet politisk, altsaa betragte Spørgsmaalet som Noget, der er en Gjenstand for Afstemning, at man da vil kunne gaae ind paa et andet System end det, der foreligger; det er en Heelstat, der er udtalt i de Grundtanker, der indeholdes i den Rgl. Kundgjørelse af 28de Januar 1852. Jeg troer, at enhver Politik, der vil fjerne sig herfra, vil under de foreliggende Omstændigheder antage en meer eller mindre eventyrlig Charakter. Jeg kan være aldeles enig med den ærede Rigsdagsmand, der nu satte sig, deri, at ogsaa dette System glemmer ikke saa Banfælgigheder i sit Skjød. Jeg skal villig indrømme ham, at de Forhold, hvori en stor Deel af Heelstaten staaer til det tydske Forbund, kan give Anledning til ikke ubetydelige Banfælgigheder; men dette er jo Noget, som man maa see at komme udover; det er Noget, som man, naar disse Banfælgigheder virkelig indfinde sig, maa see paa bedste Maade at lempe sig efter eller omgaae. Det er Noget, som man maa haabe, naar Sagen først ligger for, at man vil finde Midler til at overvinde, skjøndt jeg paa ingen Maade misliker de med Forholdets Ordning forbundne Misligheder. Derimod kan jeg paa ingen Maade billige den Opstilling, som det ærede Medlem gjorde af Repræsentanterne for de forskellige Landsdele, og hans Ytringer om, hvorledes de muligen kunde falde i en Minoritet og en Majoritet. Jeg troer, at det er et reent Phantastbillede, naar man paa den Maade baade i de andre Landsdele og tillige,